

دانمارک؛ سرآمد سیستم‌های باننشستگی

اگر از زمستان‌های طولانی و آسمان اغلب تاریك چشم‌پوشی کنیم، دانمارك یکی از شادترین ملت‌های دنیا را دارد. در آمار جهانی شادی، کشورهای اسکاندیناوی از سال ۲۰۱۲، سه سال در صدر بوده‌اند و دانمارکی‌ها یکی از بالاترین میزان‌های رضایت از زندگی و سلامت را دارند. تعهد مردم به آزادی و مساوات جنسیتی، همچنین تاکید بر توازن کار و زندگی و موفقیت در هر دو آن‌ها فرهنگ شادی را بین مردم رواج داده است. البته سیستم رفاهی کشور که برای تمام شهروندان یکسان است هم باعث تقویت احساس امنیت در میان دانمارکی‌ها شد.

بنابراین تعجب‌برانگیز نیست اگر بگوییم دانمارك بهترین کشور دنیا برای باننشستگی است. علاوه بر دارا بودن کیفیت زندگی بالا و خدمات درمانی عالی، این کشور از نظر سطح حقوق در زمان باننشستگی هم حمایت زیادی از مردمش می‌کند. دانمارك یکی از کشورهایی است که بالاترین میزان مالیات بر درآمد را دارد، اما مردم کشور از این مالیات رضایت دارند، چون در مقابل، سیستم دولتی به آن‌ها حقوق باننشستگی مکفی، خدمات درمانی و بیمه ارائه می‌کند.

سیستم حقوق و مزایای باننشستگی دانمارك امسال برای پنجمین سال پیاپی به‌عنوان بهترین در دنیا معرفی شد. تحقیقی که بین ۲۷ کشور انجام شده، نشان می‌دهد در هشت سال گذشته، هیچ کشوری در نگه‌داشتن این قوانین در سطح بالا و استاندارد این تداوم را نداشته است.

اما منابع مالی برای حقوق باننشستگان در دانمارك از کجا تأمین می‌شود؟ این کشور حدود ۱۶۸ درصد از درآمد تولید ناخالص ملی اش را برای آینده باننشسته‌ها اختصاص می‌دهد. به‌علاوه قانون‌های سختی برای کارفرماها تصویب شده که آن‌ها را موظف به پرداخت حق باننشستگی کارکنان‌شان می‌کند.

دانمارکی‌ها چه چالش‌هایی پیش رو دارند؟ با افزایش آمار طلاق و تغییرات شغلی، فشار زندگی مدرن دارد به سرعت سیستم باننشستگی دانمارك را تغییر می‌دهد. مردم این کشور اکنون رتبه چهارم جدایی در اروپا را دارند و این از هم پاشیدن خانواده‌ها تأثیر زیادی بر اقتصاد فردی دارد. به‌علاوه به دنیا آمدن بچه و وظایف شغل جدید هم می‌تواند پس‌اندازهای فرد را کم کند. تحقیقات نشان می‌دهد، افراد در حال تجربه‌های جدیدی به‌واسطه تغییر شغل، ازدواج و اتفاقات مختلف زندگی هستند و این‌ها به این معناست که برنامه باننشستگی کشور دانمارك هم باید با همان سرعت تغییر کند.

در کنار مواردی که ذکر شد، دانمارك با مشکل بزرگ‌تری هم روبه‌رو است. مثل بسیاری دیگر از کشورهای توسعه‌یافته دنیا، جمعیت سال‌خورده در حال رشد چشمگیر است. به لطف پیشرفت‌های پزشکی و زندگی‌های سالم، دانمارکی‌ها عمرهای طولانی‌تری دارند و از آن‌سو نرخ زاموولد کاهش شدیدی داشته است. با کاهش نیروی کار فعال، سیستم باننشستگی کشور هم دچار مشکل خواهد شد و بسیاری از متخصصان پیشنهاد می‌کنند سیستم باننشستگی کشور دانمارك باید هرچه زودتر تغییراتی داشته باشد.

محققان می‌گویند: «زندگی طولانی‌تر و سال‌های کار طولانی‌تر.» در واقع این یکی از راه‌هایی است که می‌تواند سیستم باننشستگی دانمارك را نجات بدهد. مردم کشور باید قبول کنند نسبت به نسل گذشته، پنج تاده سال بیشتر کار کنند تا بتوانند از همان مزایا بهره‌مند شوند.

از سال ۲۰۱۶، دولت دانمارك تغییراتی در این زمینه آغاز کرده و قرار است از سال ۲۰۲۵، سن باننشستگی به تناسب امید به زندگی کشور باشد و تا صد سال آینده این عدد به میزان قابل توجهی بالا می‌رود.

دولت دانمارك با پیش‌بینی تغییراتی که در آینده اتفاق می‌افتد دست به ایجاد یک سیستم اینترنتی زده که تمام افراد جامعه در آن حساب کاربری شخصی دارند و می‌توانند به جزئیات حساب‌های حقوقی‌شان دسترسی داشته باشند.

نجات باننشستگی

در طول دو دهه آینده، تقریباً روزانه ده‌هزار نفر در آمریکا به سن باننشستگی می‌رسند. افرادی که سزاوار یک زندگی خوب در آن دوران هستند. اما به احتمال قریب به یقین سقوطی عجیب را در استانداردهای زندگی تجربه خواهند کرد. کتاب «نجات باننشستگی» طرحی جامع و ساده برای باننشستگی مطرح کرده که به نیروهای کار، راه‌حل‌هایی برای پس‌انداز و سرمایه‌گذاری‌هایی پربازده ارائه می‌دهد. با توجه به اضطراب رو به رشد مردم آمریکا در مورد توانایی مالی در زمان باننشستگی، کتاب «نجات باننشستگی» پاسخ‌هایی برای افراد دارد که چطور می‌توانند دوره‌ای از زندگی که به استراحت و آرامش نیاز دارند را تضمین کنند.

۱۴ | کتینه نو

تجربه دیگر کشورها

آمریکایی‌ها از سیستم باننشستگی شان ناراضی و به دنبال الگوبرداری از اروپایی‌ها هستند

باننشستگی مطلوب آمریکایی‌ها کدام است؟

۴۰ درصد از افراد شاغل ۵۵ تا ۶۴ ساله آمریکایی هیچ پشتوانه مالی برای باننشستگی ندارند.

حقوق دریافتی یک سال فرد نیست، بلکه دولت در صورت بالا بودن حقوق یک فرد از حقوق باننشستگی اش کم می‌کند. همچنین در قانون استرالیا کارفرما باید ۹/۵ درصد از دستمزد فرد را برای «سال‌خوردگی» کنار بگذارد که راهی برای ذخیره پول برای باننشسته‌هاست. این درصد قرار است در چند سال آینده به ۱۲ درصد برسد. این پول ذخیره می‌شود و فرد می‌تواند بین ۵۵ تا ۶۰ سالگی از آن استفاده کند.

■ فرانسه

فرانسه قانونی برای باننشستگی اقشار کم‌درآمد جامعه دارد که همه باید در این برنامه شرکت داشته باشند. در فرانسه تمام افراد، چه آن‌هایی که اهل کشور یا حتی اتحادیه اروپا نیستند هم شامل قانون باننشستگی می‌شوند و تنها قاعده برای باننشستگی این است؛ سن بالای ۶۵ سال یا ۶۰ ساله‌هایی که توان کار کردن ندارند. همچنین قانون فرانسه تمام کارفرماها، همچنین افرادی که خویش فرما هستند را موظف می‌کند در برنامه باننشستگی شرکت داشته باشند.

■ اسپانیا

در اسپانیا، کارفرماها موظف‌اند مبلغی به میزان ۳۳/۶ درصد از دریافتی کارکنان‌شان را برای بیمه تأمین اجتماعی فرد بپردازند. در قانون اسپانیا خود فرد هم باید ۴/۷ درصد از درآمدش را برای تأمین اجتماعی بپردازد. این قانون برای افرادی که در صنعت، تجارت و خدمات مشغول کار هستند، همچنین برای کارهای کشاورزی اجرا می‌شود. این پرداختی‌ها مزایای دیگری هم دارد، از جمله در زمان بیماری، زایمان و نگهداری از فرزند، همچنین برای پرداخت هزینه‌های درمان ناشی از آسیب فرد در حین کار. در اسپانیا افراد خویش فرما از داشتن این امکانات محروم‌اند. به‌علاوه، اسپانیا برنامه‌هایی هم برای کمک به افراد نیازمند، سال‌خورده و ناتوان جسمی دارد، اما منبع این کمک‌ها از درآمدهای خود دولت تأمین می‌شود، نه از مالیات این افراد.

منبع: go banking rates

در کشورهای دیگر کمتر دیده می‌شود. مثلاً اگر در آمریکا ۳۰ سال سابقه کار داشته باشید و پنج سال بین این دوره بیکار بوده باشید در میانگین کلی، درآمد صفر درصد ماهیانه برای آن پنج سال محاسبه می‌شود.

■ نروژ

نروژ و دیگر کشورهای اسکاندیناوی حقوق باننشستگی و همین‌طور مالیات‌های بیشتری دارند. سیستم باننشستگی نروژ مزایا را بر اساس ۲۰ سال کار و بالاتر محاسبه می‌کند. برای داشتن مزایای کامل، هر فرد باید ۳۰ سال تمام کار کند. همچنین افراد مختار هستند فقط قسمتی از مزایا را دریافت کنند و هیچ محدودیتی برای کسب درآمد در زمان گرفتن حقوق باننشستگی وجود ندارد. نروژ ۱۸/۱ درصد از دستمزد فرد را برای کسورات باننشستگی مقرر کرده است. علاوه بر این، در نروژ همه کارفرماها موظف هستند برای کارکنان‌شان حق بیمه باننشستگی کنار بگذارند. همچنین هر فرد تا ۷۵ سالگی می‌تواند با کار کردن، مزایای باننشستگی اش را بیشتر کند. اتفاقی که در آمریکا نمی‌افتد و سقف کار کردن فرد تا ۶۵ سالگی است.

■ استرالیا

در استرالیا مزایای باننشستگی بر اساس دو عامل تعریف می‌شود: سکونت در این کشور و همکاری کارفرما در روند باننشستگی. در استرالیا برای واجد شرایط باننشستگی بودن، حداقل باید ۱۰ سال می‌بایست مداوم باشد. میزان حقوق باننشستگی بر اساس

میزان وسع افراد تعریف می‌شود، فردی که تمکن مالی دارد از دریافت حقوق باننشستگی محروم می‌شود. سیستمی که در آمریکا وجود ندارد و اگر فردی به بیمه پول پرداخت کند با هر توان مالی، مشمول حقوق و مزایای باننشستگی می‌شود. به‌علاوه خدماتی که دولت تأمین می‌کند، ایسلند وکالت‌نامه حقوق باننشستگی شغلی هم دارد که کارفرما و کارگر در آن سهیم هستند. حداقل ۱۲ درصد از درآمد سالیانه فرد برای باننشستگی ذخیره می‌شود؛ ۴ درصد توسط کارگر و ۸ درصد از طرف کارفرما. این قانون در صورتی اجرا می‌شود که در بسیاری از کشورها از جمله آمریکا، کارفرما سهمی برای حقوق باننشستگی کارگر پرداخت نمی‌کند.

■ کانادا

تفاوت عمده کانادا با کشورهای دیگر این است که در سیستم باننشستگی این کشور، بخشی از خدمات براساس درآمد فرد و بخش دیگر برحسب استانداردهای زندگی در کانادا تعیین می‌شود. برای باننشسته‌شدن در کانادا فرد باید حداقل ۶۵ سال سن داشته باشد و شرایط اقامت در کانادا را هم دارا باشد. برای بیشتر مردم، ۴۰ سال زندگی کامل در کانادا بعد از ۱۸ سالگی مزایای باننشستگی را تکمیل می‌کند. البته وقتی زمان دریافت حقوق باننشستگی رسید، میزان مزایا بر اساس سابقه کار هر فرد است. به‌علاوه، شروط دیگری هم هست که برای باننشستگی به کمک فرد می‌آید. اول اینکه اگر فرد در دوره‌ای درآمد نداشته باشد تا ۱۷ درصد مشمول تخفیف می‌شود و قانون دیگری هم هست که برای سال‌های نگهداری از فرزندان و نداشتن درآمد، شامل بخشودگی می‌شود. این قانون

پژشش

۶۶

سیستم باننشستگی ایسلند بر دو پایه استوار است: خدمات همیشه بر اساس میزان وسع است و کارفرماها موظف به پرداخت حق بیمه باننشستگی هستند. وقتی سیستم بر اساس

آمریکایی‌ها این روزها بیشتر از همیشه دغدغه حل مشکلات باننشستگی‌شان را دارند و برای همین، پرونده قانون باننشستگی این کشور دوباره باز شده است. به‌نظر می‌رسد راه‌حل اولیه قرار نیست تغییری بزرگ باشد که مدت‌ها طول بکشد تا اجرایی شود. آن‌ها معتقدند، اطلاعات باننشستگی باید مانند سوابق پزشکی شود. آمریکایی‌ها حق دسترسی به تمام سوابق پزشکی خود را دارند، همان

آمریکایی‌ها این روزها بیشتر از همیشه دغدغه حل مشکلات باننشستگی‌شان را دارند و برای همین، پرونده قانون باننشستگی این کشور دوباره باز شده است. به‌نظر می‌رسد راه‌حل اولیه قرار نیست تغییری بزرگ باشد که مدت‌ها طول بکشد تا اجرایی شود. آن‌ها معتقدند، اطلاعات باننشستگی باید مانند سوابق پزشکی شود. آمریکایی‌ها حق دسترسی به تمام سوابق پزشکی خود را دارند، همان

و به کارفرماها این امکان را می‌دهد که اسناد باننشستگی کارکنان‌شان را به‌صورت آنلاین در اختیار آن‌ها بگذارند. دیجیتال کردن، قدم کوچکی است اما به‌نظر می‌تواند کمک بزرگی باشد و سوابق افراد را در دسترس آن‌ها قرار دهد. به‌علاوه این قانون باعث می‌شود افراد از جریمه‌هایی که شده‌اند هم آگاهی داشته باشند. همچنین این قابلیت را هم به افراد می‌دهد که در صورت تغییر پی در پی شغل،

قانون می‌تواند برای باننشستگی هم اعمال شود. مردم باید به تمام اطلاعات شغلی‌شان از جمله مالیات بر درآمد دسترسی داشته باشند تا بتوانند از این اطلاعات برای تصمیم‌گیری‌های درست در مورد آینده‌شان استفاده کنند. اولین قدم برای اجرایی کردن این قانون، دریافت اظهارنامه الکترونیکی برای بهبود درآمدهای باننشستگی است. این قانون دسامبر امسال دوباره به کنگره آمریکا می‌رود

نگران از دست رفتن مدارک شغلی‌شان و اثبات آن‌ها برای گرفتن حقوق باننشستگی نباشند. داشتن یک زندگی راحت در دوران باننشستگی، صرفاً مسئولیت دولت نیست. مردم باید مالکیت پس‌انداز خود را داشته باشند و کارفرمایان می‌توانند با ارائه طرح ۴۰۱ (کی) در این امر به آن‌ها کمک کنند و دولت هم در این میان می‌تواند تغییرات کوچکی ایجاد کند که این روند آسان‌تر شود.